

En
Pre-dicken

**som bleff Predicket aff
Niels Hemmingsøn D. Bøi-
salige Der Herluff Trolle Ribbers
Begravelse / vdi Herluffs
holm / den Femtue
de dag Ju-
li.**

Anno Domini 1565

Vilæseren.

Vi denne Predicken finder du baade
en pæl og Lærdom / hvortil du
skal læse / om du vil vel De / og
glædelige Uffskedis fra denne Ver-
den. Vale.

6542

**Printet i Kiebenhaffn / aff
Laurens Bededicht**

*Cum gratia & Priuilegio Serenissime
Regie Maestatis.*

LN 903
28 B

Kon. Høegs Samling 910

Erlich / S
Vollstedt für
Seine Dy. Dr. Dr.
Königliche Hof- und
Kammer- Räte:
Johann Sigis-
mundus
Johann v.
in N.
in
J. 17
D.
E.
K.
me
hoffte zu alle
hat heute der E
de am huld
der in Zoffen
S
1707. 1708

127
Erlig / Gudfryctig oc
Velbyrdig fru Birrithe Goe/
salige Her Hertuff Lrollis effierleff-
ueske / Forstanderske til Hertuffe
holms Schole : Vnser ieg Niels
Demmingson / Naade / Fred oc
Barmhertighed / aff Gud
Fader / ved vor HER
re Jesum Chris-
tum.
A M E N.

Vdi al Modgang
Sorrig oc Hiertens
banghed / min from-
me Fru Birrithe /
haffue wi all trost oc husualelse
at hente vdi Salighedsens til-
de / om huileken Esaias taler
vdi sit Tolffte Capittel oc siger :
A ij I skul

*Roer Henningson. Gode. N.
- ay mark*

I skulle pfe Vand met glæde aff
Salighedsens kilde. Denne sa-
lighed er *IESUS CHRISTVS*
Guds Son / som er oss gif-
uen aff Gud Fader til en Sa-
liggerere. Kilden er Guds
Grundløse oc offuerflodige
barmhertighed / huileken hand
beuifer oss arme Mennecke / som
omvender sig til hannen ved
Troen til Jesum Christum.
Det Vand som wi skulle pfe
aff denne Kilde / er trost oc hu-
sualelse aff den Helligaand /
vdi mod all hiertens banghed /
som oss kand paatomme vdi
denne Verden. Der saare er
det høyligen fornøden / at wi
vide

17

vide huorlunde iwi kunde met
glæde ofse Vand aff denne Sa-
lighedsens Kilde. Endog at
denne Kilde er offuerflodig / da
kand icke alligeuel huer komme
til hende ofse aff hende. Men
alenst de som ere vdi vor Her-
re Jesu Christo ved Troen. Det
er de som vender sig fra Syn-
den til Gud / forladen sig til
Jesu Christi fortienste of verd-
skuld / oc hassue sind oc vilie til
at være Gud lydige / oc at leff-
ue Gud fryctige / hoffstelige oc
retfærdige vdi denne Verden.
Disse vide veyen til salighed-
sens Kilde / oc met Troen ofser
der aff Vand / det er / husuæle-
U iij se

se vdi all modgang oc hiertens
banghed. De andre som bæ-
re Christi nassin til forgæffuis /
det er / de som lessuer foruden
Penitens / som hassue Troen
vdi Munden oc icke vdi hiertet /
som lader Synden lede sig
huort hun vil / kunde icke pse
Vand aff denne saligheds Kil-
de / For den glipper det redskab
som de skulle pse met / som er en
stadig tro til Gud ved Jesum
Christum / vor eniste Neglere
oc saliggjorere. Saa hassue i
min fromme fru Birrithe / vdi
denne eders hiertens banghed /
ingen anden bedre oc vissere
trost / end at i bliffue hoff denne
Kilde /

Kilde
Vand
hassue
Christi
foruden
den sy-
vender
hassue
Naade
Huelum
aff Salig-
skal seck
de naar
Der forse
vnder er
tride er
Kilde /
men

Kilde / oc pfe dette trofelige
Vand aff hende met troen / som
i haffue til den Herre Iesum
Chriftum. Dette Vand aleniste
koler it bedroffuit hierte. Fordi
den Helligaand er der vdi oc
vender sorgen om til glæde / oc
stadfester hiertit vdi Guds
Naade oc Barmhiertighed.
Huorlunde pfer Troen vand
aff Salighedsens kilde? Troen
skal see til fire ting / befynderli-
ge naar Mennisket er bange.
Det første er Gud Fader / det
andet er Iesus Christus / det
tredie er den gantfke Chriftne
Kircke / det fierde er den tilkom-
mende Herlighed oc ære / som
A iiii off

offer at bekomme vdi Dpftan-
delsen aff døde.

Først skal Troen see til
Gud Fader / oc betencke hans
vilie / Retfærdighed / Bifdom
oc Barmhertighed. Gud Fa-
ders vilie betencker Troen eff-
ter Chrifti ord oc loffte / som
faar fcreffuit Matth : 10.
Kiober mand icke tho spurre
for en pending? alligeuel
falder der ingen aff demmen
paa jorden vden eders Faders
vilie. Met disse ord lærer Chri-
stus / at huad faarff oc mod-
gang Guds børn offuerkom-
mer vdi denne Verden / det
kommer vdaff Guds gode vi-
lie.

lie. Eſſter denne Guds vilie/
hør it Chriſtet menniſke at ſticke
ſin vilie. Huileket wi ocsaa
bede vdi vor daglige bøn: Vor
de din vilie paa Jorden / ſom
hand er vdi Himmelen. Der
ſaare ſkulle wi ſaa ſige aff troen
vnder kaarſſit. O Him
melſte Gud Fader / eſſterdi det
vaar din gode vilie / at det
kaarſſ ſkulde komme mig paa/
giſſ mig din Vland oc naade/
at ieg kand være dig lydige / met
all taalmodighed vnder dette
kaarſſ / oc troſt mig met din
HelligVland / for din fiere
Sons Jezu Chriſti ſtyld. Der
næſt betencker oc Troen Gud
Av Ga

Faders Ketsfærdighed / som in-
gen ting gjør for vden sag.
Gud gaff oss lifffuit / er det en
da Ketsfærdigt / at hand tager
det sit er / effterdi hand ick ta-
gerit / at det skal bliffue borte/
men at det skal megit bedre
foruaris hoff hamnem end hoff
oss / Oc vil giffue alle vore Le-
gemlige lifff igen paa den yder-
ste Dommedag. Siden ten-
cker oc Troen Gud Faders
Biffdom / som lader sin Kircke
nu vdi en maade / nu vdi en an-
den proberis. Gud tager man-
ge aff denne Verden for vtack-
nemmeligheds fkyld / at Ver-
den er demnem ick verd / man-
ge

ge G
bert
medg
den
penn
uden
ser 2
Christi
den ed
hamnem
faldis 2
Faders
at all
faarsj
Nem
u fader
hand
bliffue

ge Gudfryctige tager hand oc
bort / at de skulle icke lide meer
modgang vdi denne vssle Ver-
den / at de skulle icke meer kem-
pe met vor arffue fiende Dieff-
uelen. Denne Guds Bissdom
seer Troen til / oc veed at ingen
Christen kaldis aff denne Ver-
den / vden Guds vise raad / ia
hannem til det beste som hen-
kaldis. Betæcker oc Troen Gud-
Faders barmhiertighed / i det
at all den Christne Kirckis
kaarss / oc alle Gudfryctige
Menniskers modgang / er ekun-
it Faderligt riss / met huilekit
hand paaminder oss / at vi
bliffue hannem lydige / oc icke
lade

lade Kiod oc Blod forføre off
fra hannem. For end du yd-
mygede mig (figer Dauid) da
foer ieg vild. Item /; det vaar
mig gaat / at du ydmygede mig /
at ieg kunde lære din vilie. Saa
skulle wi met Troen see til
Guds vilie / Retfærdighed /
Bisdom oc Barmhiertighed /
vdi all kaarff oc modgang.

Det Andet som Troen
skal see til vdi modgang / er
IESVS CHRISTVS, Huilcken
som all den sund hand Le-
gemlige omgicks i denne Ver-
den / leed modgang. Hans ex-
empel er alle Chrisne saare
set at følge efter. Der saare
figer

figer hand; Vil noge være min
Discipel / hand skal forsage sig
selff / oc tage sit kaarss paa sig
oc følge mig effter. Her vil
Christus at huer skal bære sit
Kaarss / det er / huadsomhelsi
Forsølgelse eller modgang / oss
paakommer aff Guds gode
vilie oc raad / det skulle wi bære.
Det er / wi skulle icke salde
vnder kaarssit / men bære det
met taalmodighed / oc see til
den Herre Christum / som giet
for oss vdi Kaarssit / oc vil at
wi skulle være sig lig der vdi.

Det Tredie som Troen
skal see til vdi modgang / er den
gantske Christne Kircke. Saa

at

at wi aff den gantske Christne
Kirckis exempel lære at bære
Kaarsstet taalmodige. Derfor
siger Petrus i. Pet: 5. Videt
at lige saadan modgang / gaar
eders Brøderstab offuer vdi
Verden. Brøderstab kalder
Apostelen / den gantske Christne
Kircke / som er i denne Verden
vnder Kaarsstet / paa det hun
skal være fri i den anden Ver-
den. Der saare siger oc Pe-
trus i. Pet: 4. Det er tid at
Dommen skal begynde paa
Guds huff. Men begyndis
hand først paa oss / huad ende
vil det da faa met dem / som
icke tro Guds Euangelio.

Saa

Saa skal Troen vnder Kaars-
sit see til den gaanske Christne
Kirckis vilkaar / som i denne
Verden aleeniste Dommis de
rassiss met Kaarsit Men al-
le Bgudelige skulle Dommis
met wendelig pine.

Det Fierde som Troen
skal see til vnder Kaarsit / er
den tilkommende Herlighed oc
æere / som alle Mennecke er be-
rid vdi Himmerigis rige. Mod
denne euige Herlighed / æere
oc glæde / skulle wi sette denne
timelige modgang oc Kaars
wi bære i denne Verden. Naar
wi sette disse thø sammen /
Kaarsit her i Verden / oc æeren
de

oc glæden iden anden Verden/
Da haffue wi aff det euige/
huffualse imod det timelige
Der saare siger Paulus Ro-
ma: 8. Jeg holder det saa/
at denne tids pinactighed/ er
iese verd at acte vdi mod den
Herlighed som skal off oben-
baris. Oc Petrus i. Pet: 5.
Naadens Gnd som talder off
til sin euige Herlighed/ i Chri-
sto Jesu/ hand subkommelig
berede/ styrcke/ betressie oc
grundseste eder/ som lide en li-
den tid. Her vil Petrus at wi
stulle vnder Kaarffit/ som wi
ere vnder vdi denne Verden/
see op til den euige Herlighed
wi

wi ere kallede til vdi Jesu
Christo / oc der met trostloff.

Saa haffuer ieg nu sagt /
huorlunde Troen vdi all gen-
uordighed vdi denne Verden /
skal øse Vand aff Salighed-
sens Kilde / oc seetil Gud Fa-
ders vilie / til Guds Sønns ex-
empel / til den gantste Chri-
stendoms vilkaar / oc til den
euige Herlighed / som den
staar til / som her vdi Troen oc
taalmødighed bliffuer varae-
tige indtil enden. Her aff skul-
le i oesaa min fromme Fru
Birrithe / som en Jesu Chri-
sti leim / lade eder husuale vdi
B denne

denne Corrig oc Hiertens
banghed / som i hassue for
Eders fromme Hosvonde her
Herluff Trolle / som Gud hass-
uer kaldet aff denne wofle Ber-
den / til euig Herlighed oc
glæde.

Ndermere hassue i oc saa /
min fromme Fru Birritthe /
her aff husualelse / at i vide /
at salige Her Herluff / hand
Christelige baade lessuede oc
døde. Saa at der er ingen
tuil paait / at hand er hoff
Guds hellige Engle / oc hellige
Forsædris Siel / som er i glæ-
de vdi Jesu Christi neruærelse /
oc foruenter hand daglige met
alle

alle Guds børn / at Gud skal
siart giøre en ende paa denne
Verden / oc skal stryge graaden
aff alle Guds børns øyen / och
saa fuldkomme sit Voffte som
hand sagd haffuer / Johan : 10
Jeg giffuer mine Saar det eui-
ge lifff.

Er det eder oc en stor hu-
sualelse / at den Allmechtigste
Gud vilde / at salige her Her-
luff skulde komme til Lands / oc
affskedis fra denne Verden vdi
eders / Her Byrre Trollis
Ridders / salige Niels Trol-
lis / salige her Herluffs tie-
re brødre / salige fru Anna
Frijs / som vaar salige Niels
B ij Trol-

Trollis hustru / Fru Birritthe
Kosentrants / oc mange an-
dres neuærelse / oc siden ærlige
henfordis til sin huilesied /
oc der bleff Begrassuen vdi
mange fromme Christnes
aashyn / som fulde hans Lig her
fra Kjøbnehaffn til Herluffs-
holm. Dyligest oc saa / ja al-
lermest / haffue i daglige trost
oc husualelse vdi eders aluer-
lige oc Christne Bøntil Gud.
Thi aldrig er it Menniskis sor-
rig saa stor / at det finder en
trost vdi sin Bøn / saa fremt
som hun kommer aff en Chri-
stelig tro. Fordisaa den hel-
ligAand giffuer sig besynderli-

9c

ge tilkiende / oc lader sole sm
neruærelse oc krafft vdi Men-
nistens herte / naar det inder-
lige indfalder til Gud vdi sin
Bon. Der saare siger Da-
uid i den Attinde Psalme:
Naar ieg er vdi angist / da kal-
der ieg paa Herren / oc raaber
til min Gud / saa Bonhorer
hand min rosi aff sit Tempel.
De i den forsie oc halff sante-
sindstiue Psalme siger Gud:
Hand kalder paa mig oc Jeg
Bonhorer hannem / saa at ieg
er hoff hannem vdi hans nød
oc angist. Saa haffuer / min
fromme fru Birrithe / alle
Guds børn aff Verdens be-
B iij gnn

gyndelse hafte deris største
glæde oc husualelse vdi deris
Bøner til Gud. De tuil ieg
icke at i saa megit større hu-
sualelse vdi eders hierte / naar
i giøre eders Bøn til Gud/
end i ellers kunde faa / aff alle
Verdsens menniske. Saa vil
ieg nu hassue Eder tierligen
ombedet / at i Salighedsens
Kilde søge met en stadig Tro
til Gud / oc en inderlig Bøn/
som aldrig skee kand vden aan-
delig husualelse. De lader
Eder dette gaa til sinde / at den
Almectigste / Vise oc gode Gud
hassuer intet giort / vden det
som er got oc til Salighed / De
bliffuer

bliffuer saa stadige hoff han-
nem / som hoff eders allertie-
riste Fader / oc priser oc tacker
hannem met Herte oc Mund
oc gantske liffuit. De tencker
paa Sancti Pauli raad / som
hand giffuer dem som Gud
haffuer vndit meer end en an-
den i Verden / at de bliffue
Rige vdi gode gierninger / oc
icke forsmaa vor Herris Jesu
Christi lemmer.

Haffuer ieg / min from-
me Fru Birritthe / vdi en god
mening ladet vdsætte denne
Predicken / ieg haffde vdi sali-
ge Her Herluffs begraffuelse /
B iiii forhaa-

forhaabendis / at det skal kom-
me mange Guds børn til go-
de / baade for det gode Exem-
pel / at alle fromme hassue her
vdi salige Her Herluffs leffnit
oe affgang: Dyligest ocsaa
for Christi aluerlige Forma-
ning skyld / som ieg i denne
Predicken forklarit hassuer / oc
hassuer altingest vent oss til
Lærdom / at wi saa motte leff-
ue vdi Verden / at wi gladelig-
ge dø kunde. Saa beder ieg
Eder gierne / at i samme Pre-
dicken ville anamme / oc lade
Læse for Eder / mig haabis at
det skal komme Eder til gaffn
oc glæde / Formedest vor Her-
re

re Jesum Christum / som altid
vil være hoff / naar wi høre/
Læse / tencke hans salige Ord.
Denne Jesum Christum be-
der ieg aff gantske hierte / at
hand vil være hoff Eder / trosie
oc regere eders Hierte met sin
HelligVand. Huilcken Jesu
Christo met Fader oc den Hel-
ligaand / ske loff / priss oc ære
fra nu oc til euig tid : Amen.
Vff Riobnechaffu den Tiende
Augusti. *Anno Domini* 1565.

Eders tiener

Niels
Hemmingson
Doctor.
B v Her